

وظایف جوانان در جامعه منتظر از دیدگاه رهبر

لیلا ویسی- فرشته اکرمی- مریم یارولی- فاطمه پرویزی فر¹

چکیده

باور به وجود و ظهور حضرت مهدی موعود عجل الله تعالی فرجه الشریف یکی از عمیق ترین و ریشه دارترین باورهای اعتقادی شیعه است که باعث پویایی و سرزندگی شیعه و امید بخشیدن به شیعیان و رهاییدن آنان از ناامیدی در طول تاریخ تشیع بوده است. در احادیث معصومین علیهم السلام و سخنان بزرگان تشیع از جمله رهبر معظم انقلاب اسلامی درباره امام عصر و وظیفه منتظرانش مطالب فراوانی به چشم میخورد که هریک چراغ راه جوانان منتظر در جامعه هستند. در زمانه کنونی که شبهات مهدویت در جامعه زیاد شده، شناخت امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف و وظایف جوانان در جامعه منتظر از مهمترین وظایف جوانان در عصر غیبت به شمار می رود و بهترین و مطمئن ترین راه مراجعه به سخنان معصومین علیهم السلام و بزرگان تشیع مانند رهبر بزرگ انقلاب است. رهبر انقلاب در سخنرانی هایشان توصیه های بسیاری برای مردم بخصوص جوانان در جامعه ی منتظر دارند از جمله: برای اصلاح خود و جامعه تلاش و مجاهدت کنند، احکام و دستورات اسلامی و حاکمیت قرآن را در جامعه جاری کنند، در حال آماده باش باشند، از یأس و ناامیدی دوری کنند و که در این مقاله به تفصیل به روش تحلیلی توصیفی با مراجعه به سخنرانی های ایشان به آنها پرداخته شده است. کلیدواژه ها: امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف، جوانان، جامعه منتظر، رهبر انقلاب.

مقدمه

باور به وجود و ظهور حضرت مهدی موعود عجل الله تعالی فرجه الشریف یکی از عمیق ترین و ریشه دارترین باورهای اعتقادی شیعه است این باور باعث پویایی و سرزندگی شیعه و امید بخشیدن به شیعیان و رهایی آنان از ناامیدی در طول تاریخ تشیع بوده است. در احادیث ائمه بسیار درباره حضرت حجت عجل الله تعالی فرجه الشریف سخن گفته شده و وظیفه منتظران حضرت هم تعیین شده است. همچنین در سخنان عالمان و اندیشمندان تشیع از جمله رهبر معظم انقلاب اسلامی هم درباره امام عصر و وظیفه منتظرانش مطالب فراوانی به چشم می خورد که هریک چراغ راه جوانان منتظر در جامعه هستند.

در زمانه کنونی دشمنان اسلام تلاش می کنند تا با سست کردن اعتقاد مهدویت در جوانان و ایجاد شبهه در ذهن آنان، پایه های اعتقادی و دینی آنها را در این باره متزلزل کنند. پس شناخت امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف و نیز شناخت و ظایف خودشان در جامعه منتظر از مهم ترین وظایف جوانان در عصر غیبت به شمار می رود. زیرا در زمان غیبت امام ممکن است شبهه هایی از هر سو به سوی جوان سرازیر شوند یا عواملی به سست کردن پایه های اعتقادی جوانان برخیزند و باید در برابر این شبهات مقاومت کرد.

در این راستا جوانان می توانند با مراجعه به سخنان رهبر بزرگ انقلاب اسلامی حضرت آیت الله خامنه ای که نایب امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف در جامعه اسلامی هستند، علاوه بر حفظ و استحکام اعتقاد خود به حضرت حجت عجل الله تعالی فرجه الشریف، دین خود را هم در برابر هجمه شبهات دشمنان دین حفظ نمایند و وظایف خود را هم در جامعه منتظر بشناسند تا بتوانند به آن به بهترین وجه عمل کنند.

درباره انتظار و جامعه منتظر و وظایف منتظران آثار زیادی به رشته تحریر در آمده است از جمله: کتب حدیثی کمال الدین و تمام النعمه اثر شیخ صدوق و الغیبة اثر محمد بن ابراهیم نعمانی، کتاب آفتاب ولایت اثر آیت الله مصباح یزدی، آسیب شناسی جامعه منتظر اثر سید محمد میرتبار، کتاب انتظار، بایدها و نبایدها اثر ابراهیم شفیع سروسستانی، کتاب درسنامه مهدویت اثر خدامراد سلیمانی، کتاب رمز ظهور نور اثر محمد حسین رحیمیان و ... ولی به بحث وظیفه جوانان در جامعه منتظر از دیدگاه رهبر معظم انقلاب اسلامی چندان پرداخته

نشده است و ما سعی داریم در این مقاله به بیان وظیفه جوانان در جامعه منتظر از دیدگاه رهبر معظم انقلاب حضرت آیت الله خامنه ای بپردازیم.

مهم ترین سؤال در این مقاله این است که وظیفه جوانان در جامعه منتظر از دیدگاه رهبر انقلاب چیست؟ و هدف این مقاله هم مشخص کردن وظایفی که جوانان در یک جامعه منتظر برعهده دارند با استفاده سخنان رهبر انقلاب است. روش پژوهش این مقاله توصیفی، اسنادی و کتابخانه ای است.

1- مفهوم شناسی

جوان

در فرهنگ دهخدا در مورد کلمه جوان آمده است «هر چیزی که از عمر آن چیزی نگذشته باشد، مقابل پیر.»² در فرهنگ معین هم همین معنا را آورده است.³ در فرهنگ عمید در معانی جوان آمده است «انسان، درخت یا حیوان که به حد میانه عمر طبیعی رسیده باشد، برنا، ضد پیر»⁴

منتظر

انتظار آینده‌نگری نهفته می باشد که در فرهنگ دینی به معنای توقع پیروزی صالحان و حاکمیت خوبان در آینده جهان است.⁵

2- لزوم شناخت امام

اولین و مهمترین وظیفه ای که هر شیعه منتظر بر عهده دارد کسب معرفت نسبت به وجود مقدس امام و حجت زمان خویش است. این موضوع تا بدان درجه از اهمیت قرار دارد که در روایات بسیاری که به طریق شیعه و اهل سنت از پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله و ائمه معصومین، علیهم السلام، نقل شده، آمده است: هر کس بمیرد و امام زمانش را نشناسد، به مرگ جاهلی مرده است.⁶

در روایتی از امام محمد باقر، علیه السلام، آمده است: هر کس در حالی که امامی نداشته باشد بمیرد، مردنش مردن جاهلیت است و هر آنکه در حال شناختن امامش بمیرد پیش‌افتادن و یا تأخیر این امر دولت آل محمد، علیهم السلام او را زیان نرساند و هر کس بمیرد در حالی که امامش را شناخته همچون کسی است که در خیمه قائم علیه السلام با آن حضرت باشد.⁷

2 - دهخدا، لغت نامه، ج 16، ص 139.

3 - معین، فرهنگ معین، ج 1، ص 1249.

4 - عمید، فرهنگ عمید، ص 384.

5 - مصطفوی، التحقيق في كلمات القرآن، جلد 12، ص 168.

6 - مجلسی، بحارالانوار، ج 8، ص 368.

7 - الصدوق، کمال الدین و تمام النعمه، ج 2، ص 512.

3- مهم ترین وظایف جوانان از دید رهبر انقلاب

رهبر معظم انقلاب حضرت ایت الله خامنه ای در سخنرانی های مهمی که به مناسبت های مختلف به خصوص در نیمه شعبان داشته اند به صحبت پیرامون حضرت ولی عصر عجل الله تعالی فرجه الشریف، شاخصه های جامعه منتظر و وظایف مردم و جوانان در جامعه منتظر پرداخته اند. که در اینجا مهم ترین وظایف جوانان در جامعه منتظر از سخنان ایشان آورده می شود.

3-1- سربلند سازی تمدن اسلامی

هدف ظهور حضرت ولی عصر عجل الله تعالی فرجه الشریف ایجاد حکومت اسلامی حقیقی در کل جهان و برای همه ی مردمان جهان و دعوت همه ی آنها به دین اسلام است و در این راستا تمدن اسلامی باید سربلند باشد تا بتواند مردمان ملل و ادیان دیگر را به سوی خود جذب کند . رهبر بزرگ انقلاب به خطاب به جوانان درباره سربلندسازی تمدن اسلامی می گویند: «ملت ایران به فضل پروردگار، با هدایت الهی ، با کمک های معنوی غیبی و با ادعیه ی زاکیه و هدایت های معنوی ولی الله الاعظم ارواحنا فدا خواهد توانست تمدن اسلامی را بار دیگر در عالم سربلند کند و کاخ با عظمت تمدن اسلامی را برافراشته نماید. این، آینده ی قطعی شماست. جوانان، خودشان را برای این حرکت عظیم آماده کنند. نیروهای مؤمن و مخلص، این را هدف قرار دهند.»⁸

3-2- تلاش و مجاهدت برای آماده سازی خود

رهبر معظم انقلاب به جوانان در راستای انتظار برای فرج حضرت ولی عصر عجل الله تعالی فرجه الشریف توصیه می کنند تلاش و مجاهدت بسیار داشته باشند و هیچ گاه از تلاش و مجاهدت نایستند و بدین وسیله خود را برای دوران حکومت حضرت آماده سازند. ایشان می فرمایند: «شما جوانان عزیز که در آغاز زندگی و تلاش خود هستید، باید سعی کنید تا زمینه را برای آن چنان دورانی آماده کنید، دورانی که در آن، ظلم و ستم به هیچ شکلی وجود ندارد،

در فرمان های الهی که تنها ضامن حفظ سلامت و امنیت شخص و جامعه است، هر دو جهت رعایت شده و دستور لازم هم به مردان و هم به زنان داده شده است.

۵- چرا مردان مجازند هر کاری می خواهند بکنند و هر گونه می خواهند لباس بپوشند اما زنان باید پوشش را رعایت کنند؟

در پاسخ این سؤال باید بگویم اینطور نیست که مردان هیچ تکلیفی نداشته باشند و هر گونه لباسی بپوشند از منظر دین بی اشکال باشد، بلکه چون هدف تمام این دستورات، حفظ حرمت اجتماع و تأمین امنیت جسمی و روحی جامعه و پیشگیری از نفوذ شیطان و افکار شیطانی در میان انسان هاست، اگر مردی بداند حضور او در جامعه با وضعیتی خاص مانند پوشیدن لباس آستین کوتاه یا آرایش و پیرایش او، دیگران را به گناه وا میدارد باید از آن وضعیت اجتناب کند.

اما علت اینکه کمتر به مردان در مورد پوشش تذکر داده شده است این است که خداوند زیبایی و جاذبه را در وجود زن قرار داده و مردان عموماً آنچنان تهیج کننده نیستند که لازم باشد کاملاً خود را بپوشانند پس دستور پوشش به تناسب جاذبه و زیبایی داده شده. شاهد این مدعا این است که می بینیم در طول تاریخ غالباً زنها صید و مردان صیاد بوده اند و همواره در ادبیات و قصه ها و اشعار از جاذبه و زیبایی زنان سخن به میان آمده، ولی هرگز شاعری به توصیف زیبایی های جسمانی هیچ مردی پرداخته است. پس ملاحظه میکنی که هرگز مسأله تبعیض بین زن و مرد مطرح نیست بلکه خداوند حکیم بر اساس واقعیت ها و ویژگی های جسمانی و حالات روحی زن و مرد برای آنان تکالیفی را معین فرموده است. اما در بخشی از نامه ات نوشته ای :

۶- من که قصد ایجاد انحراف و فساد ندارم!

خواهرم! برایم نوشته ای : گرچه من با آرایش و لباس های شیک بیرون می آیم، هرگز قصد ایجاد انحراف فساد ندارم.

قبل از اظهار نظر در مورد این حرفت چند سؤال دارم:

اگر پس از یک روز پر کار و خسته کننده بخواهی به استراحت پردازی اما همسایه صدای تلویزیون را بلند کند فقط برای اینکه خودش این طور دوست دارد و از صدای بلند خوشش می آید و به هیچ وجه هم قصد مردم آزاری نداشته باشد، صدای تلویزیون او مزاحم استراحت تو نیست؟! آیا هنگامی که در یک روز سرد زمستان سوار تاکسی شده ای تا به مقصدی بروی و به دلیل سرما شیشه ها هم بالاست، مسافر کنار تو سیگاری را روشن کند و مشغول کشیدن شود و در همین حال ضمن عذر خواهی بگوید: «من برای این که گرم شوم سیگار می کشم»، دیگر دود سیگار به سلامتی تو آسیبی نمی رساند و از این وضع ناراحت نمی شوی؟! و بالاخره اگر کسی که بتازگی عصایی خریده و نمی داند آن عصا چقدر محکم است، به قصد آزمودن عصا آن را در سر دیگری بکوبد، آسیبی به آن شخص نمیرسد؟

پس می توانیم نتیجه بگیریم که «خطر» علیرغم «قصد سوء نداشتن» از بین نمی رود، باید «عامل خطر» را از بین برد. اما می رسیم به آنجا که بر این نکته انگشت گذاشته ای :

۷- این همه بی حجابی :

نوشته بودی با بودن بی حجاب های فراوان که در هر حال اثر خود را می گذارند، رعایت کردن و نکردن من چه تفاوتی دارد؟

من معتقدم حتی اگر همه ی خانم هایی که در کوچه و خیابان هستند رعایت پوشش را نمایند باز هم تو دلائل کافی برای حفظ پوشش خداپسندانه داری.

اول اینکه تو مسؤول گناهان صورت گرفته نباشی :

هر کس مرتکب خطایی شود، خود مسؤول است و باید در دادگاه الهی پاسخگو باشد.

اگر کسی به نحوی با خبر شود که امشب چند سارق قصد دارند از منزل همسایه اش که به مسافرت رفته سرقت کنند و یقین داشته باشد حتما امشب قالی های همسایه به سرقت می رود و در دل بگوید در هر حال که فرش های همسایه از دستش می رود، پس من خودم آنها را بر می دارم و قبل از دزدها به خانه ی همسایه برود و فرش ها را به منزل خود انتقال دهد، قضاوت تو درباره ی کار این شخص چیست؟ و اگر بگویی او که در هر حال فرش ها را از دست می داد، کار من چه ضرر بیشتری برای او داشت، پاسخ تو چیست؟

آیا نمی گویی بله، در هر حال فرش ها می رفت اما آن که باید پاسخگو باشد متفاوت است. اگر سارقان می بردند آنان گرفتار می شدند و بایست خسارت می دادند ولی اکنون تو مسؤول این خسارت هستی.

در بحث پوشش هم، درست است که با بودن افراد بی حجاب، جوان هایی به انحراف کشانده می شوند ولی اگر تو پوشیدگی را رعایت نکنی در مسؤولیت انحراف و مفساد ایجاد شده سهمیم خواهی بود.

نتیجه گیری

جوانان همانند همه ی مردم در ابتدا وظیفه دارند امام زمانشان را بشناسند و روز به روز شناخت خود را نسبت به ایشان بالا ببرند و سپس به وظایفشان آشنا گردند و به این وظایف به خوبی عمل کنند. رهبر بزرگ انقلاب در سخنرانی های خود توصیه های بسیاری برای مردم و به خصوص جوانان در جامعه ی منتظر دارند و که مهم ترین آنها با توجه به سخنان ایشان این بود که جوانان در یک جامعه منتظر وظیفه دارند برای اصلاح خود و جامعه ای که در آن قرار دارند تلاش و مجاهدت کنند و تلاش کنند احکام و دستورات اسلامی و حاکمیت قرآن در جامعه جاری شود و اصلاح خود و جامعه را به عنوان یکی از مهم ترین وظایف خود جدی بگیرند. آنان همیشه باید آماده یاری امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف و مبارزه در راه ایشان باشند و به دستوراتشان عمل کنند. جوان در جامعه منتظر باید از یأس و ناامیدی دوری

کند و زندگی اش را در جهت حکومت امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف بسازد تا بتواند تمدن اسلامی را سریلند کند. 28

فهرست منابع

1. حسن مصطفوی، التحقيق في كلمات القرآن، تهران، انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، چاپ اول، 1374 ه.ش.
2. حکیمی، محمد رضا، خورشید مغرب، دفتر نشر فرهنگ اسلامی 1364 ه.ش.
3. مجله صبح، مهر 75، شماره 62.
4. خامنه ای، سیدعلی، حدیث ولایت، تهران: سازمان تبلیغات اسلامی، 1385 ه.ش.
5. دهخدا، علی اکبر، لغت نامه دهخدا، تهران، انتشارات دانشگاه تهران، 1372 ه.ش.
6. معین، محمد، فرهنگ فارسی معین، تهران، آراد، چاپ اول 1387 ه.ش.

28 عدالتیان، نامه ای به خواهرم

7. عمید، حسن، فرهنگ فارسی عمید، تهران، انتشارات امیرکبیر، چاپ 19، 1379 ه.ش.
8. مجلسی، محمد باقر، بحارالانوار، بیروت، دارالاحیاء التراث العربی، سوم، 1403 ه.ق.
9. نعمانی، محمد بن ابراهیم، الغیبه، قم، مسجد مقدس جمکران، 1391 ه.ش.
10. الصدوق، محمد بن علی بن حسین، کمال الدین و تمام نعمه، منصور پهلوان، قم، دارالحديث، 1382 ش.
11. عدالتیان، مهدی، نامه‌ای به خواهرم.

سایت KHAMENEI.IR